

Nase Beseda

NĚCO O TĚ FARMÁRSKÉ ORGANISACI V SEV. DAKOTĚ, JEJÍM ÚČELI A DOSAVADNÍ ČINNOSTI.

(Podává Edward Tezel, Ross, No. Dak.)

Na žádost p. T. J. Klímy z Medford, Okla., odhodlal jsem se účel a činnost této organizace trochu objasnit. Obávám se ale, že podrobným popisováním všeho, co novíši s tímto hnutím, by byl tento dopis moc rozvláčeným, a pro některé čtenáře, kteří o hnutí toto se nezajímají, třeba i unavujícím. Proto bude radno poukázat jen na hlavní body organizace této a podrobněji popisování ponechat na pozdější dobu.

Nestranná liga tato založena byla roku 1915 za účelem zlepšení poměrů farmáře a sice zlepšení trhu farmářských plodin a dobytka, docílení lacinější dopravy atd. Zkrátka, byl sestaven program, na jehož základě se počalo s organizováním. Hlavní částí onoho programu ale bylo zlepšení trhu a toho docíliti se mělo postavením terminálních elevatorů, jatek a mlýnů ve státu, a stát aby se uvázal v jejich vlastnictví a vedení a též o potřebné finance k provedení toho se postaral. Jelikož k provedení podobného podnikání bylo by potřeba velkého obnosu peněz a konstituce naše vydávání dluhopisů státních dovoľovala jen do jisté výše, bylo tedy třeba konstituci změnit v tom smyslu, což se ale mluže docíliti státní zákonodárnou pouze, a po případě i volbou lidem. Následkem výše uvedených překážek obráten hlavní boj k ovládnutí zákonodárného tělesa a státního řízení. Jak mistrně boj tento veden byl, a jak mohutné těleso bylo zorganizováno v tak krátkém čase, dokazuje výsledek o volbách již v roce 1916, kdy celý státní listek, jakož i většina volitelých toho roku členů zákonodárny zvolena. Ve volbách těchto liga svůj vlastní listek neměla, aniž k žádné z politických stran vázána nebyla; jednala tedy nestranně při výběru kandidátů, neb jinými slovy řečeno, kandidát mohl běžet na kterémkoliv listku politickém, musel ale od ligy odporoučen býti co spolehlivý, pak teprve hlasy od členů obdržel. Navrhováním kandidátů dle se následujícím způsobem: Členové v townshipu svolali schůzi a zvolili ze středu svého delegáta do okresní konvence; v této konvenci tito delegáti zvolili opět jednoho delegáta do státní konvence a v této konvenci, která se odbývala před primárními volbami, odporoučování byli kandidáti na státní listek. Výběr těchto kandidátů tedy byl bez ohledu na politické smýšlení, však slibem byli vázáni, že pracovatí budou v zájmu organizace. Výlohy kampaně této hrazeny byly z členských příspěvků, které byly prvním rokem ve výši \$6.00, druhým rokem \$9.00 a pak \$16.00 vždy na dva roky. Členských těchto příspěvků bylo též používáno ku zakládání ligy, a též i orgán z peněz těchto založen byl a který počal vyzhazeti jednou týdně a zaslán byl všem členům zdarma. Orgán tento hrál též hlavní úlohu, jak při organizování, tak i při volbách, neboť nebyl vázán žádné z politických stran, aniž se strachoval o svoji existenci; musel, mohl bez ohledu na pravdu ven, a následkem toho farmáři, tedy členové ligy, byli informováni o věcech, o kterých neměli ani tušení, tak že v důsledku toho ještě více k lize této přilnuli.

Z výše uvedeného pan Klíma se zná, že byl špatně informován, jak se s penězi co příspěvky členskémi zachází. O tom se však zmíním později, kam peníze plynou.

V roce 1916 se tedy státní řízení dostalo do rukou farmářů. Zákonodárna však ještě ovládnuta býti nemohla, neboť polovice senátorů jest voleno na dobu 4 let a proto v roce 1916 volena byla pouze jedna polovice senátorů, a druhá pozůstávala tedy ze senátorů zvolených politickými stranami v roce 1914 na dobu 4 let. Tito senátoři, pozůstávající většinou z advokátů a bankéřů, za pomoci několika zrádců z druhé strany udrželi v senátu většinu a tím jakoukoliv práci organizaci prospěšnou

zmačovali. Tím byl tedy program "Nestranné ligy" odložen na další 2 roky. Odpůrci organizace, a sice třída lidí, proti které hlavní boj veden byl, použili této příležitosti ku své propagandě proti lize a vynasnažovali se všemožně farmáře v důvěře k organizaci zvyklati, ale marně; farmáři, vidouce, že protivníci jejich používají všelijakých úskoků, lži, a překrucování, by cíle svého dosáhli, tím více byli ubezpečeni v tom, že zmačali do živého a že program jejich jest řízen směrem vytknutým. Odpůrci ligy tedy vzdor svému houževnatému boji spíše sobě uškodili, nežli prospěli, což se dokázalo při volbách v roce 1918, kdy farmáři opět zvíťazili na celé čáře, zvolivše nejen celý státní listek (mimo superintendenta škol), ale i velkou většinu v zákonodárně. Tím se tedy dostala celá moc do rukou farmářů a s programem mohlo býti započato. Jelikož zákonodárné těleso skládalo se z výhradně z farmářů, tedy z třídy lidí méně vzdělaných, neočekávali od nich odpůrci jejich mnoho a byli jisti, že farmáři uvážnou a nebudou vědět, kudy kam a již si brousili na ně zuby, jak jejich jednání budou kritizovati. Vskak i zde se přepočítali, neboť farmáři, věduce, že každé chybné slovo, v zasedací síni pronešené, bude kritizováno, každé hnutí střezeno, usnesli se všechno debatování o návrzích odbyvati ve večerních kaukusech při zavřených dveřích, kde mohli beze všeho o svých návrzích diskutovati a ve černých kaukusech při zavřených dveřích, kde mohli beze všeho o svých návrzích diskutovati a ve černých kaukusech při zavřených dveřích, kde mohli beze všeho o svých návrzích diskutovati...

A nyní se nám dere otázka: Může se všemu tomu vyhovět s dobrým výsledkem? Zastánci ligy praví, že ano; odpůrci ligy, že ne! Já jsem členem ligy této od její založení a sleduji bedlivě každý krok její, ale nemohu se spřáteliti s myšlenkou, že to s dobrým výsledkem provedeno býti může. Mým náhledem jest, že jest zde zakusnuté sousto, které nikdy nespokneme. (Pokračování.)

Návrh zákona v zájmu farmerských vzájemně se pojišťujících spol.

(B. F. L. I. S.)
Ačkoli užitečnost farmerských vzájemně se pojišťujících společností jest rozhodně prokázána seznamem asi 2,000 takových společností ve Spoj. Státech, jsou přece ještě mnohé státy, jejichž zákony neobsahují dostatečných opatření k zakládání a řízení takových společností. Proto na žádost různých zástupců farmerských zájmů, jak se oznamuje B. F. L. I. S. zemědělský department Spoj. Států ve spojení s Národní Asociací Pojišťujících Společností připravil návrh státního zákona ku zřízení organizace farmer-

České knihy možno si nyní opatřiti prostřednictvím našeho závodu!

Vydavatelé "Denního a Nedělního Pokroku," aby vyhověli přecetným práním odběratelů, priznivců a vůbec všech krajanů, kteří touží po pěkně ušlechtilé české četbě, podnikli za tím účelem náležitě kroky.

Závod náš byl stále a zvláště v poslední době jest téměř zaplavován objednávkami na české knihy, které ovšem, nezabývaje se knihkupectvím, nemohl vyrizovati. Konečně ale, aby se kruhu čtenářstva zavděčili, rozhodli se vydavatelé "Denního a Nedělního Pokroku" žádostem přecetných příznivců vyhověti. Navázali s jedním největším knihkupectvím spojením, tak že nyní jest jim možno poskytnouti všem krajanům, kteří po četbě pěkných knih touží, veškerou příležitost, aby si mohli české knihy opatřiti.

Z uvedeného seznamu můžete svůj výběr učiniti a po zaslaní obnosu, který jest při každé knize uveden a zároveň poštovné zahrnuje, budou vám žádané knihy poštou zaslány. Seznam divadelních her zasíleme na požádání.

Cena: brož. váz.	Cena: brož. váz.
J. S. Machar: "Říma", 90	Vítězslav Hálek: "Sergius Catilina, Amnon a Tamar, Král Jiří z Poděbrad", 312 stran, 70
J. S. Machar: "Antika a křesťanství", 60	Vítězslav Hálek: "Na statku a v chaloupce, Pod pustým kopcem", 605 stran, 1.10
NEČO HUMORU:	
A. P. Čechov: "Román s kontrabandem", 28 humoresek; ill. Jan Klecanda: "Šest mušketýrů", humor z voj. živ.; ilustr. E. K. Hejda: "U Kráň a v sousedství", 28 podobených hum. 70	Vítězslav Hálek: "Povídky, Polák, Rumař, Student, Husar, Černý prapor, Dědictví Bílé Hory, Dívče z Tater, 400 str. Vítězslav Hálek: "Pohádky z naší vesnice, Různé Listy, V. V. přírodě", 470 stran, 1.00
Vítězslav Hálek: "Humoresky a humoresky", 430 stran, 90	Vítězslav Hálek: "Z cest do Cañabada a domů", 300 stran, 70
Vítězslav Hálek: "První ballady, Alfred, Večerní písně, Carerův Aleksej, Krásná Lejla, Mejrina a Husejín", 238 str. 75	Fr. Lad. Čelakovský: "Smíšené básně, Ohlasy písní ruských, Ohlasy písní českých", 370 stran, 90
Vítězslav Hálek: "Komedianti", 315 stran, 70	Fr. Lad. Čelakovský: "Růže stolistá, Epigramy, Anthologie", 90
Vítězslav Hálek: "Povídky", šest povídek, 305 stran, 70	K. Havlíček Borovský: "Obrazy z Rus, Satiry, Aforsimy", 75
Vítězslav Hálek: "Závisť z Falkensteinu, Král Rudolf, Král Vukašín", 372 stran, 80	K. Havlíček Borovský: "Divadlo, Literatura, Slováci, Polemika, Školství, Různé", 284 stran, 75
Dr. Duchoslav Panfřek: "Pšáno ženám", 1.00	A. P. Čechov: "Dva výstřely", 50
Teréza Nováková: "V kázních polských", 70	A. P. Čechov: "První milovník", 55
Teréza Nováková: "Maloměstský román", 70	A. P. Čechov: "Vláda žen", 50
Teréza Nováková: "S kamenitě stezky", 90	Karel Piskoř: "Děmon lidství", 80
Teréza Nováková: "Na Librově gruntě", 90	Quy de Maupassant: "Mont-Orjol", ilustrováno, 85
Teréza Nováková: "Jiří Smatlah", 70	Jan Vrba: "Jitni lov", 70
Teréza Nováková: "Rospé Perly", ilustrováno, 60	Jan Vrba: "Dolina", 70
Teréza Nováková: "Vykřiky a vzdechy", 35	K. Klostermann: "Vypovězen", 70
A. P. Čechov: "Bez názvu", 50	Antal Stašek: "V temných výrech", 3 díly, 1.00
F. X. Svoboda: "Probuzení", 60	Quy de Maupassant: "Otec Milon", ilustrováno, 50
F. X. Svoboda: "Červený jezdec", 90	Quy de Maupassant: "Neděle pařížského měšťáka", ill. 85
F. X. Svoboda: "V našem vzduchu", 60	"Náš odboj", ilustrováno, 30
F. X. Svoboda: "U pěti moří", 75	Rudolf Medek: "Lvi srdce", 30
F. X. Svoboda: "Kaspárek", 80	"Poslední chvíle carské rodiny", 27 fotografií, 30
F. X. Svoboda: "Bitevní věčnice", 85	Dr. Lev Sychrava: "Duch legii", 40
Quy de Maupassant: "Tonik", ilustrováno, 60	O. Wilde: "Svatá kurtisána", či "Žena pokrytá drahokamy", krásné vydání, červená ozboha 60
Quy de Maupassant: "Naše srdce", ilustrováno, 65	Jaroslav Vrchlický: "O knihách a lidech", 50
Quy de Maupassant: "V záru slunečným", ilustrováno, 60	J. S. Machar: "Satirion", 70
Alexander Dumas: "O korunu a lásku", dva díly velkého formátu, 970 stran, krásně ilustrováno 246 dřevoryty 2.40	J. S. Machar: "Katolické povídky", velký formát, 90
Karel Tůma: "Garibaldi, bohatýř svobody", velký formát, 694 stran, krásně ilustrováno Stanislavem Hudečkem, Gaston Leroux: "Tajemství žluté omnaty", ilustrované vydání, 458 stran 90	Baron A. E. Wrangel: "Vzpomínky na F. M. Dostojevského na Sibiři", 60 1.10
Alois Jirásek: "Staré pověsti české", ilustroval V. Černý, velké vydání, krásně vypravené, 1.85	Honoré de Balzac: "Láska Tadeuše Pasa", 30
Dora Dunckerová: "Markýza de Pompadour", velké vydání, krásně ilustrováno, 328 stran, 85	R. J. Rronbauer: "Říma", román divého srdce, 2.10
H. Stenkevič: "Ohněm i mečem", 2 díly, 828 stran velkého formátu, nezkrácené vydání, krásně a bohatě ilustrováno Viktorem Olivou, 2.20	Fr. Drtina: "Úvod do filosofie", 1.70
A. Rene le Sage: "Gil Blas", dva díly, 668 stran velkého formátu, krásně ilustrováno St. Hudečkem, mnoho barevných obrázkových příloh, 2.20	Karel Sezima: "Host", 75
Al. Gutvirth a Ed. Havranek: "T. G. Masaryk, náš prvý prezident", Jeho život, Jeho zásady, 10	Karel Sezima: "Passiflora", 85
Dr. Fr. Veselý: "Masaryk, jeho život a dílo", 15	W. Sieroszewski: "Beniowski", 1.30
Dr. Evžen Štern: "Názory T. G. Masaryka", 20	Ljuboše Bandyšová: "Jányšová", 1.50
J. S. Machar: "Kriminal", 90 \$1.60	Elinor Glynová: "Proš?", 90
J. S. Machar: "Thiet rok", 90 1.35	Jan Klecanda: "U Božího oka", 1.10
J. S. Machar: "Videk", 90 1.35	Jan Klecanda: "Za hlasem srdce", 85
J. S. Machar: "Videňské profily", 90 1.30	Václav Řezníček: "Radolf Bozděch", krásný román, 366 stran 2.20
J. S. Machar: "Pod sluncem italským", 90 1.35	Fr. Herites: "Maloměstské povídky", tři díly, 1176 stran, 2.20
J. S. Machar: "Veršem i prosou", 90 1.35	Zd. Háskova: "Mláď", 40
J. S. Machar: "Golgotha", 90 1.35	Jos. Uher: "Dětská a jiné povídky", 40
F. J. Krejčí: "Nase osvobodění", 60	Felix Téver: "Povídky", 45
Hans Týnecký: "Osady legionářovy", 40	Jar. Konrád: "Bílá láska", 70
J. Vrba: "Boží mlýny", 90 1.40	Josef Konrád: "Plavecké povídky", 60
J. Maria: "Menší prosy", 55	Josef K. Šlejar: "Tamo", 85
Tybla Meinecková: "Touhy a zrády", 60	Václav Řezníček: "V dusném vzduchu", 720 stran, 60
Karel Mašek: "Mír", 30	Ivan Serg. Turgenjev: "Otcové a děti", 90
Karel Jonáš: "Anglicko-český slovník", 1.85	Teréza Nováková: "Úlonky žuly", 75
Karel Jonáš: "Česko-anglický slovník", 1.85	Karel Klostermann: "Domek v polní ulici", 90
Karel Jonáš: "Nový tlumač americký", 1.60	Karel Klostermann: "Snímky lidí", 70
Jonáš Nigrin: "Bohemian Made Easy", 1.60	L. A. Čarská: "Na vždy", ilustrováno, 80
J. J. Král: "Anglická škola", 35 1.10	L. A. Čarská: "Druhá Nina", ilustrováno, 60
Maxim Gorkij: "Nečasové úvahy", 70 1.20	L. A. Čarská: "Jejich ideál", ilustrováno, 70
Josef Holéček: "Česká slechta", 70 1.20	L. A. Čarská: "Lída Vlasovská", ilustrováno, 80
Alois Jirásek: "Psohlavci", 1.20	A. Mittenhuberová: "Domov", ilustrováno, 75
J. Lada: "Ládví veselí přírodopis", ilustrováno, 1.10	František Herites: "Bratři Hartisovi", ilustrováno, 90
Zachar: "Pohádky zeleného ostrova", ilustrováno, 70	František Herites: "Román kap. Hartise", ilustrováno, 1.05
H. Špale: "Doktor Hrbáček", román dítěte, ilustr. 70	Jaromíra Letenská: "Tajemství zámku u moře", ilustr. 85
Anatole France: "Ostrov tučňáků", skvostně vázaná, 50 1.45	Fr. J. Čečetka: "Deera exultantova", ilustrováno, 60
C. Sealfield: "Bílá růže", 45	W. Sokol: "Přívál", román, 620 stran, 1.30
V. J. Nemirovič-Dančenko: "Kulžata bursy", 70	K. M. Čapek-Chod: "Turbin", román, 600 stran, 1.20
Louis Galiet: "Čertův kapitán", 70	K. M. Čapek-Chod: "Ant. Vondřejce", dva díly, 1.50
Růžena Jesenská: "Nocturno moře", 1.20	Karel Mašek: "Královny bez království", románová studie, 45
Servác Heller: "Pan markýz", 527 stran, 1.00	Dr. Em. Rádl: "Úvahy vědecké a filosofické", 50
K. M. Čapek: "Nejzápadnější Slovan", 35	Helena Malřová: "První polibky", 40
Gabriela Preissová: "Zahrady", 75	Leda: "Pohádky pro velké i malé děti", 45
Václav Hladík: "Trest", 45	J. S. Machar: "Boží bojovníci", 50
Bob. Havlas: "V družině dobrodružná krále, dva díly, 70	Inž. K. Skorkovský: "Riditelné balony a létadla", 30
Jan Havlas: "Šilene lásky", 70	O. Hostinský: "Česká hudba 1864-1904", 10
Růžena Jesenská: "Tanečnice", 70	V. A. J. Hornové: "Česká zpěvohra, 1.25
Alexis Bouvier: "Povídky chudých", 45	Karel Engelmueller: "Pavouci", 85
Servác Heller: "Salomonida", román, 65	Alex. Dumas: "Pařížští Mobykání", díl 1., 643 stran, velký formát, krásně ilustrováno, 1.35
	Alex. Dumas: "Pařížští Mobykání", díl 2., 608 stran, velký formát, krásně ilustrováno, 1.35
	Alex. Dumas: "Salvator", pokračování "Pařížských Mobykání", díl 1., 736 stran, velký formát, krásně ilustrováno, 1.35
	Alex. Dumas: "Salvator", díl 2., 732 stran, velký formát, krásně ilustrováno, 1.35
	Servác Heller: "Marie Štastná", 30
	Viktor Dyk: "Konec Hackenschmidův", 90

Objednávky z uvedeného zde seznamu s přiloženým obnosem adresujte na:

Pokrok Publishing Co., - 1417-19 So. 13th Street, Omaha, Neb. Union Depot Postal Station.

ských vzájemně se pojišťujících společností. Tento návrh byl právě uveřejněn v oběžníku z departmentu, jenž může s prospěchem použiti býti každým, kdo se zajímá o zákonodárství týkající se této otázky. Ovšem v některých případech třeba tyto návrhy změnit nebo opravit, aby se vyhovělo ústavním požadavkům. Celkem vzato navrhovaný zákon jest určen k tomu, aby bylo možno dvaceti nebo více schopným jednotlivcům zorganizovat si farmerskou proti ohni vzájemně pojišťující společnost. Zároveň návrh ten obsahuje opatření, které by dostatečně chránilo finanční správnost takových společností.

Číslice nashromážděné v zemědělském departmentu, ukazují, že nyní stávající společnosti mají celkem \$6,000,000 riziku na majetek odhadovaný na \$7,500,000, což jest o více než o dvě pětiny ceny všeho k pojištění jsoucího farmerského majetku ve 48 státech. V mnoha státech, kde tento způsob ochrany jest vysoce vyvinut, průměrné poplatky jsou o více než o polovici menší, než poplatky stanovené společnostmi na výdělek, neb tak zvanými ústředními úřadovými jako Fire Insurance Exchange.

Jelikož asi 15 procent všech těchto společností vystavuje také pojistky proti větrným smrštím, právě jako proti ohni a blesku, průměrný poplatek pro celou zemi jest o něco větší, než by jinak byl. Vzdor tomu činí to jen 26 centů na \$100.00. Vystavování pojistek proti smrštím není dovoleno místním společnostem dle navrhovaného zákona, jelikož jenom společnosti, jejichž činnost jest rozšířena na veliké oblasti mohou s jistotou převzít takovou zodpovědnost. — Píšte si pro Circular No. 77, U. S. Dept. of Agriculture, Washington, D. C.

Srdce polského vlastence ve vlasti

Ženeva, 28. února. — Nabalsamované srdce Tadeáše Kosciuszka, polského vlastence a pomocníka George Washingtona v revoluční válce americké, jež uloženo bylo v bronzové urně v malé kapli zámku Rapperswill nedaleko Curychu od roku 1887, má býti vráceno do Polska. Bylo již učiněno opatření pro dopravu tohoto srdce do Lvova a odtud pak do Varšavy. — Když Kosciuszko zemřel v Zugwills ve Švýcarském kantonu Solothurnu, v roce 1817, jeho srdce bylo vyňato a ponecháno tam, kdežto mrtvola polského vlastence dovezena byla do Krakova k pohřbení. Srdce zůstalo v Zugwillsu až do roku 1897, kdy vzato bylo na zámek Rapperswill. Polští hosté zámek tento pro tuto památku často navštěvovali.

President podepsal předlohu o nájmu olejových pozemků

Washington, D. C., 27. února. — President Wilson podepsal ve středu předlohu o nájmu olejových pozemků, v jejíž důsledku otevřijí se pro vývoj miliony akrů pozemků na západě. Celková rozloha olejových pozemků, které se otevřijí dle tohoto zákona, je odhadována vládními zeměměřiči na více jak 6,700,000 akrů, kdežto uvolněné uhelné pozemky mají rozlohu 30,000,000 akrů a 39,000,000 akrů zbývá ještě rozřizit. Fosfátové pozemky odhadují se na 2,700,000 akrů a ložiska jiných mineralů jsou stejné rozsáhlé. V Californii nalézá se nejvíce těchto olejových a plynových pozemků a to 1,189,200 akrů. Na druhém místě je Wyoming s 1,151,629 akry. Pozemky tohoto druhu nalézájí se pak ještě v šesti dalších státech.